

Několik článků - 2/2017

Levítská služba dnes

Hudební nástroje a bohoslužba

Ten přicházející přijde

Vzkříšení Krista

Je pro nás svět skutečně poušť?

Zůstaňte ve mně

Sobota přijde

Sobota a první den týdne

Ten den to ukáže

Levítská služba dnes

4. Mojžíšova 1-3

Co je vlastně křesťanská služba? Jaké jsou její charakteristické znaky a na co bychom měli zvláště myslet? Boží slovo nám dává k tomuto tématu nejen mnoho přímých směrnic v Novém zákoně¹, nýbrž také velmi výstižnou ilustraci ve Starém zákoně, totiž službu Levitů.

V izraelském lidu byly zvláštní skupiny, jako třeba kněží, Levité a bojovníci. Tyto rozdílné skupiny v izraelském lidu slouží k tomu, aby ilustrovaly různé role, které dnes ovšem může zaujímat každý křesťan. Tak jsme všichni kněžími (1. Petra 2,5; Zj. 1,6), všichni máme pro Pána pracovat (1. Kor. 15,58) a všichni jsme voláni ke křesťanskému boji (1. Tim. 1,18).

Levité byli Bohem určeni k tomu, aby Mu sloužili. Proto se můžeme ze sdělení o Levitech naučit mnohému pro svou službu dnes.

Špatný start

První konání Léviho, otce pokolení, o kterém Bible podává zprávu, byl akt krutosti, jednání, které bylo vykonáno v nadměrném hněvu a se lstí: „*A to dne třetího, když oni největší bolest měli, dva synové Jákobovi, Simeon a Léví, bratři Díny, vzav každý z nich meč svůj, vpadli do města směle, a pomordovali všechny pohlaví mužského.*“ (1. M. 34,25) Z toho důvodu Jákob, když byl krátce před svou smrtí a žehnal svým synům, vyslovil nad Lévim zlořečení: „*Zlořečená prchlivost jejich, nebo neústupná; i hněv jejich, nebo zatvrdilý jest. Rozdělím je v Jákobovi, a rozptýlím je v Izraeli.*“ (1. M. 49,7)

Jako křesťané jsme si vědomi, že i my jsme měli špatný „start“. Jsme potomci padlého Adama, a proto hříšníci (Řím. 5,19). Byli jsme „*z přirození synové hněvu jako i jiní*“ a činili jsme, *co se líbí tělu a myslí*“ (Ef. 2,3). Byli jsme tedy od přirozenosti hříšníci a byli jsme provinili svými skutky – jaký to „materiál“, aby mohl být použit ve službě pro Boha! Když přemýšlíme o svém původu, sotva můžeme pochopit, že Pán měl být ochoten – a dokonce mít přání – vůbec někoho z nás použít. Ale jak ještě uvidíme, Levité byli lidé, kteří byli vykoupeni – a to úplně mění situaci.

Zaujali postavení

Levité ovšem později zaujali věrné postavení pro Boha (2. M. 32,26 a dále) a obdrželi – bezpochyby také z tohoto důvodu – zvláštní požehnání (Mal. 2,4 a dále).

¹ NZ používá pro službu různé výrazy: *latreia* (bohoslužba; viz Řím. 12,1; 2. Tim. 1,3; Žid. 9,14; 12,28), *diakonia* (jak služba slovem, Sk. 6,4, tak i služba zcela všeobecně, Řím. 12,7; Ef. 4,12; Kol. 4,17; 2. Tim. 4,5) a služba otroka (*doulos*, Řím. 1,1; 2. Kor. 4,5).

Nejsou počteni se zbytkem lidu

Ve 4. Mojžíšově 1 dostává Mojžíš úkol, aby sečetl lid. Přitom nám je nápadné, že Levíté nesměli být sečteni se zbytkem izraelského lidu: „*Pokolení Levítského nebudeš počítati, a nepřičteš jich k synům Izraelským.*“ (4. M. 1,49) Tím je už naznačeno, že Levíté měli zvláštní postavení. Bylo s nimi jednáno odděleně, protože je Bůh postavil stranou. Jak ještě uvidíme, udělal to ze zcela určitých důvodů a za zcela určitým účelem.

Ústřední místo

Levíté měli postavit své stany uprostřed tábora, přímo okolo stánku setkávání: „*Oni nositi budou příbytek i všechna nádoby jeho, oni přisluhovati budou jemu, a vůkol příbytku klásti se budou.*“ (4. M. 1,50; srv. s 2,17). Levíté se měli tedy zdržovat v blízkosti místa, kde přebýval Bůh. Nenaznačuje tato skutečnost, že Levíté měli být ustavičně pod dojmem Boží přítomnosti? Kromě toho je zřejmé, že jejich služba, kterou směli konat pro Boha, měla v jejich životě vysokou prioritu. Určovala jejich místo bydlení.

Pro Arona, pro shromáždění, pro příbytek

Služba Levítů měla trojí zaměření. Předně Bůh Mojžíšovi přikázal: „*Rozkaž přistoupení pokolení Lévi, a postav je před Aronem knězem, aby mu přisluhovali.*“ (4. M. 3,6) Tato zajímavá podrobnost prozrazuje mnoho o charakteru služby Levítů – a tím o naší křesťanské službě. Levíté museli být postaveni před Arona – předobraz Krista. Jemu měli sloužit. Křesťanská služba je konána pro Krista. Tento bod je velmi snadno srozumitelný, ale to neodjímá nic z jeho důležitosti. Čím více si jsme vědomi toho, že naše služba je konána pro Pána, tím více ji budeme vykonávat ve správném postoji a způsobem, který se Pánu líbí.

Tak měli Levíté tedy v první řadě sloužit Aronovi – to byl nejvyšší cíl (v. 6). Vedle toho tu byly dva další cíle. Všechny tři jsou představeny v 7. verši: „*A mají vykonávat službu pro něho a službu pro celé shromáždění před stanem setkávání, aby vykonávali službu příbytku.*“ (- přel.) Levítská služba tak byla:

- služba pro Arona,
- služba pro celé shromáždění,
- služba pro příbytek.

Křesťanská služba je pro Krista, ale je prováděna k blahu Božího lidu a s tím cílem, aby bylo vydáváno svědectví o Bohu. Neměli bychom si nikdy klást takové cíle, které by působily proti sobě.

„... místo všelikého prvorozeného...“

12. verš vrhá světlo na zvláštní místo, které Levíté zaujímal: Byli Bohem vyvolení „*místo všelikého prvorozeného*“ (srv. s v. 45). V Egyptě Bůh ušetřil prvorozené Izraelitů, a to na základě zabitého beránka Fáze (2. M. 12). Krev tohoto beránka byla cenou, skrze kterou

byli prvorození vykoupeni. Následkem toho patřili Bohu. Nyní dal Bůh toto místo Levítům. Proto se měli Levíté považovat za lidi, kteří byli od Boha vykoupeni za vysokou cenu, a proto zcela patřili Bohu. Tato okolnost vysvětluje slova v 9. verši: „*Dáš tedy Levítý Aronovi i synům jeho; vlastně dáni jsou mu oni ze synů Izraelských.*“ Aronovi nejen sloužili, nýbrž směli se považovat za takové, kteří mu patřili.

Křesťané slouží Kristu, a to jako takoví, kteří Mu patří: „*Neboť jste byli koupeni za cenu,*“ říká Pavel Korintským, „*oslavujte nyní Boha ve svém těle.*“ (1. Kor. 6,20) A poté, co věřícím v Římě podrobně představil evangelium (Řím. 1-8), vyzývá je k tomu, aby svá těla vydávali „*jako živou, svatou, Bohu libou oběť*“. Přesně to by byla rozumná – tj. se správným porozuměním prokazovaná – křesťanská služba (Řím. 12,1.2). Vědomí o vykupující Boží milosti vede k oddanosti ve službě.

Od jednoho měsíce a výše

Když byl sčítán zbytek lidu, byli počítáni od 20 let výše (4. M. 1,3). Ale u Levitů byla udělena výjimka. Každý byl počítán, prakticky od narození (od jednoho měsíce a výše – 3,15). Neukazuje nám tato podrobnost, že Bůh si všímá každého věřícího a pro každého vykoupeného připravil nějakou službu? Pavel nám říká, že Bůh ho „oddělil“ nejen od doby obrácení, nýbrž dokonce „z života matky“ (Gal. 1,15; srv. s Jer. 1,15).

Tři rodiny

Léví měl tři syny: Gersona, Kahata a Merariho (4. M. 3,17). Jejich rodiny a potomci tvořili tři skupiny Levitů. Každá z nich měla jiné úkoly. Gersonitští se starali o stan setkávání samotný, o stan a jeho přikrytí (v. 25). Kahatským byly svěřeny nástroje svatyně (v. 31) a Meraritští měli úkol starat se o desky příbytku a o svlaky a sloupky a jejich podstavky a o všechny jeho nástroje (v. 36.37).

Každý Lévíta neměl tedy stejný okruh působení – a žádný z nich si nemohl svou službu prostě vyhledávat. Ten, kdo se narodil jako Merarita, se nesměl starat o nástroje svatyně, které byly svěřeny Kahatským. Tak tomu je také v křesťanské službě: Bůh dává různým věřícím různé dary a úkoly (srv. s Řím. 12,3-8).

Kněžský dohled

Všechny tyto práce byly vykonávány pod kněžským dohledem Eleazara, syna Aronova (v. 32) – tak jako křesťanská služba je prováděna před zraky Pána.

Co činilo levítskou službu zajímavou?

Některé úkoly Levitů se mohly jevit zajímavější než druhé. Starat se o desky a svlaky bylo zdánlivě méně žádoucím úkolem. Ale ony to totiž nebyly prostě nějaké desky nebo svlaky, nýbrž byly to desky a svlaky svatyně. Práce tedy souvisela s Božím svědectvím ve světě. To bylo to, co činilo věc zajímavou a co tu službu povznášelo.

Velká část křesťanské služby je sama o sobě vysoce zajímavá: studium Božího slova, poučování věřících, atd. Ale jiné úkoly obsahují činnosti, které se nám zamlouvají méně,

například přípravy pro prokazování pohostinnosti, úklid a údržba místnosti pro shromáždění, správa, účetnictví atd. Ale i zde spočívá důležitost těchto úkolů v tom, že souvisí se svědectvím o Bohu.

Chybějící Levíté

Pak přišel den, ve kterém byli Levíté sečtení (připomeneme si, že měli být náhradou za prvorozené ze všech pokolení). Při tomto sečtení se ukázalo, že bylo 22000 Levitů. Počet prvorozených naproti tomu byl 22273 (v. 39-43). Jinými slovy: 273 Levitů chybělo. Byla to nepřesnost v rozmezí tolerance? Možná chyba v zaokrouhlování, kterou bylo možné zanedbat? Asi sotva. Bůh mluví výslovně o chybějících Levítech. *„K vyplacení pak těch dvou set sedmdesáti a tří, kteří zbývají nad počet Levitů z prvorozených synů Izraelských, vezmeš pět lotů z každé hlavy, vedle lotu svatyně bráti budeš, lot pak dvaceti haléřů váží. A dáš ty peníze Aronovi a synům jeho, výplatu těch, kteří zbývali, kromě těch, které vykoupili sebou Levítové.“* (v. 46-48).

V průběhu dějin se vždy znovu Levitů nedostávalo. V době Ezdráše a Nehemiáše byli Levíté „nedostatkovým zbožím“. Tak nalézáme mezi ostatkem lidu, který se vrátil z Babylonu, už jen 74 Levitů (Ezdráš 2,40). Když se potom Ezdráš sám s další skupinou Židů vrací do Jeruzaléma, tu čteme: *„Potom přehlédal jsem lid a kněží, a ze synů Lévi nenašel jsem tu žádného.“* (Ezdráš 8,15) Když potom vyslal 11 mužů, aby hledali Levity, našli už jen asi 40 Levitů, a to také jen, *„s pomocí Boží /protože ruka našeho Boha byla nad námi/“* (Ezdráš 8,15-18). Také v Nehemiášových dnech *„shledávali Levity“* (Neh. 12,27) a přišla chvíle, kdy nebyl k dispozici žádný Lévíta, protože jim nebyly dávány desátky a všichni *„se rozběhli“* na svá pole a tam pracovali. Bůh pak použil Nehemiáše, aby tento problém vyřešil (Neh. 13,10-14).

Až dodnes jsou Levíté rozeseti řídce: takoví, kteří jsou ochotni nést něco z tíže svědectví. Jsou snad mezi čtenáři tohoto časopisu „chybějící Levíté“? Možná takoví, kteří jsou ochotni nechat se znovu povzbudit a opět se chopit práce? Vyplatí se to.

Zvláštní příležitost

Podle druhu práce vstupovali Levíté do služby ve věku 25 nebo 30 let. V 50 letech se jejich úkol přesunul k tomu, že zaujíмали více poradní funkci (4. M. 4,3.23.30; 8,24-26). V křesťanské službě je podle druhu práce potřebná určitá zralost (aniž bychom mohli stanovit konkrétní čísla). A také pro křesťany přijde chvíle, ve které služba skončí. To nemusí být v 50 letech, ale každou chvíli to může být tak daleko. Když Pán přijde, pak bude „zvláštní příležitost“ sloužit Mu na poušti jednou provždy pryč.

Další studium

Je ještě mnoho podrobností, vztahujících se na službu Levitů, které jsou zajímavé a poučné pro věřící dnes, kteří přemýšlejí, jak by mohli svému Pánu sloužit a být užiteční. Například byla každému Levítovi přiděleno určité „břemeno“ (4. M. 4,49). Levítská služba

vyžadovala také očišťování, oddanost a sebeodsuzování (4. M. 8). Levíté neměli v zemi Kanaán dědictví – Hospodin byl jejich dědictvím (5. M. 18,2), ale dostali města a podměstí (4. M. 35) a druzí je podporovali tím, že dávali desátky (4. M. 18,24). V průběhu dějin, když už nebylo nutné přenášet poušť stan, se služba Levitů přesunula a zahrnovala mnoho úkolů jako je chvalozpěv (2. Par. 29,25-30), správu (2. Par. 34,9), úkoly písařů, (předních) úředníků a vrátných (2. Par. 34,13) a poučování lidu (Neh. 8,7).

Všechny tyto body vrhají mnoho světla na křesťanskou službu dnes – její výzvy a její tíži, ale především na vlastní smysl křesťanské služby, na její vznešenost a na správný postoj a motivaci: Je konána „pro Arona“.

Michael Hardt, IGL, 1/2017

Hudební nástroje a bohoslužba

Otázka: Co říká (novozákonní) Písmo k instrumentálnímu hudebnímu doprovodu při bohoslužbě, zvláště v (takzvané) „hodině velebení“? XX

Milý XX,

kdybychom chtěli na tvou otázku odpovědět krátce, mohli bychom říci: Nový zákon se ve spojení s křesťanskými shromážděními (jako církve) na žádném místě nezmiňuje o hudebních nástrojích. To by nás mělo učinit velmi opatrnými. Neboť když Bůh ve svém Slově k určitým věcem mlčí, jsme vyzváni, abychom pro to zkoumali důvody – a neužili to hned jako „volný prostor“ pro naše vlastní představy.

To, že ve shromážděních věřících mají písně své místo, je mimo pochybnost: „*Budu zpívat chvály duchem, ale budu zpívat chvály i myslí,*“ říká apoštol Korintským (1. Kor. 14,15 – ČSP). Chvalozpěv oslavuje Boha. Příkladem pro nás je také, že náš Pán při ustanovení jídla na památku se svými učedníky zpíval píseň chvály (Marek 14,26). Tu mohl hrát určitou roli židovský zvyk, že při svátku Fáze se zpívaly určité Žalmy. Avšak zpěv zazněl přímo po jídle na památku. To ukazuje, že právě při této příležitosti (duchovní) písně přiměřeně podporují a vyjadřují naše myšlenky a pocity. Po vykonaném díle smíření je zjevně zvláštní radostí pro našeho Pána „*uprostřed shromáždění prozpěvovati*“ Bohu (Židům 2,12). Proto je citát ze Žalmy 22 použit na věřící doby milosti. Vzkříšený Pán nás se sebou velmi úzce spojil. A to je vyjádřeno ve společné chvále.

Vraťme se zpět k hudebním nástrojům. Tomu, kdo je do nějaké míry důvěrně seznámen se Starým zákonem, bude přímo nápadné, že ve spojení s novozákonní bohoslužbou není žádná zmínka o nástrojích. U chrámové služby měly nástroje naproti tomu velký význam; často jsou zmiňovány. Přirozeně že i tehdy stál v popředí **zpěv**, zatím co nástroje sloužily pouze k doprovodu. Proto je na dotýčných místech řeč o **zpěvácích** – ne o hráčích na nástroje (srv. s 1. Par. 15,16.19). Přitom je pozoruhodné, že v souvislosti s chrámovou službou jsou používané nástroje nazvány dokonce „*nástroje muziky Boží*“ (1. Par. 16,42). David je zjevně vybral s pečlivostí a porozuměním. Měly být vhodné pro tehdejší boho-

službu, „*k slavení Hospodina*“ (1. Par. 16,7.41; 23,30; 25,3). A tento účel také plnily. Bůh k tomu řekl své ano. Vtiskl těmto nástrojům do jisté míry svoji pečeti.

Tyto „svaté nástroje“ už nemají dnes pro chválení Boha a pro „*velebení v duchu a pravdě*“ (Jan 4,23) žádný význam. Už nejsou zmiňovány a zjevně už nejsou používány. Nespočívá příčina v tom, že chvála a velebení jsou v době milosti **záležitostí srdce** – ještě více než ve Staré smlouvě? V každém případě je nápadné, že v Novém zákoně je dvakrát zmínka o zpívání „v srdci“:

„... mluvíce sobě vespolek v žalmech² a v chválách a v písničkách duchovních, zpívající a hrající **v srdcích svých** Pánu.“ (Ef. 5,19 – část přel.)

„Ať slovo Kristovo ve vás bohatě přebývá, vyučující se navzájem a napomínající žalmy, chvalozpěvy a duchovními písněmi, zpívající Bohu **ve svých srdcích** v milosti. (Kol. 3,16 – přel.)

To přirozeně nevylučuje, že chvalozpěv křesťanů se může stát také slyšitelným. Právě tehdy, když se shromažďujeme jako církev a společně zpíváme, se to děje nejen srdcem; pak se účastní také hlas a rty: „*Skrze něho obětujme Bohu oběť chvály vždycky, to jest ovoce rtů, oslavujících jméno jeho.*“ (Židům 13,15)

Tento verš z Dopisu Židům zároveň jasně ukazuje, že to, co my Bohu přinášíme, se liší od děkovných obětí, které byly přinášeny ve Starém zákoně. Izraelité sice už tehdy přinášeli své děkovné oběti z vlastního popudu; tou mírou se na nich podílela také jejich srdce. Ale obsah a doprovodné prvky těchto obětí byly hmotného a smyslového rázu. My naproti tomu přinášíme „*duchovní oběti, Bohu příjemné skrze Ježíše Krista*“ (1. Petra 2,5). V protikladu k viditelné slávě, která se rozvíjela zvláště v chrámové službě, neobsahuje Nový zákon žádné směrnice k vnějšímu uspořádání našich shromáždění. Zlato, nádherná roucha, koření a podobné věci nalezly své naplnění v Osobě, službě a oběti Pána Ježíše. Od té doby, co se Bůh v Osobě svého Syna plně zjevil a „*pravda a milost skrze Ježíše Krista stala se*“ (Jan 1,17), můžeme se klanět „v pravdě“. Hudební nástroje nemohou naše velebení podpořit – naopak: Bylo by tu spíše nebezpečí, že duchovní myšlenky a pocity budou potlačeny čistě přirozenými pocity. Neboť podle založení by se pozornost rychle obracela k hudebnímu provedení. Skutečné velebení je podporováno jen tím, že Duch Svátý činí v našich srdcích velkými božské Osoby a božské jednání.

Tyto zásady, které můžeme vzít z Nového zákona, nás nemají vést k tomu, abychom zakazovali instrumentální doprovod písní (chvály) všeobecně. To platí zvláště pro použití nástrojů v rodinách a hodinách mládeže. Neboť tomu vůbec není tak, že jsme pokaždé shromáždění k velebení – a také ne jako místní shromáždění ke jménu Pána (Mat. 18,20). Tak může nástrojový doprovod zesílit radostné nebo smutné zaměření nějaké písně, což může být také k užtku a ke cti Pána. Důležité je ovšem, aby Slovo (Boží) stálo ve středu

² Žalmy nejsou v podstatě míněny Žalmy Starého zákona, nýbrž písně, které vyjadřují pocity křesťana v hudebních skladbách. K tomu je třeba dbát, že „použití řeckého slova ‚psalms‘, ‚psallo‘ v původním textu Nového zákona neposkytuje žádné důkazy pro používání hudebních nástrojů“ (J. S. Blackburn: „*Wahre Anbetung*, S. 108. 109. Neustadt, 1991).

a zůstávalo v popředí. Pak je dán předpoklad, aby se srdce a mysl duchovně účastnily. Když naproti tomu v Boží chvále už jen slyšíme nástroje, je tu nebezpečí sklouznutí na přirozenou a emocionální rovinu.

Ještě poslední poukaz k instrumentálnímu hudebnímu doprovodu ve shromážděních jako církve: I když by použití hudebních nástrojů nebylo ve smyslu Písma, tu přece musíme také pomyslet, že v Písmu není přímý zákaz toho.

Na mnoha místech by mohl být zpěv ve shromážděních lepší. Co je možné udělat? Jedno opatření zabere v každém případě: opět více zpívat v rodinách. Mělo by to požehnané účinky – nejen akustické, nýbrž především duchovní. Oživení v osobním a rodinném životě víry má vždy za následek také oživení v našich shromážděních.

Se srdečnými pozdravy a přáním požehnání

Hartmut Mohcke, IGL, 1/2017

Ten přicházející přijde

Židům 10,32-38

³² *Vzpomeňte si ale na předchozí dny, v nichž jste, poté co jste byli osvíceni, strpěli mnohý boj utrpení;*

³³ *když jste na jedné straně pohaněními a souženími byli vystavováni na odivu, a na druhé straně jste se stali společníky těch, s kterými bylo takto nakládáno.*

³⁴ *Neboť jste jak prokazovali účast vězňům, tak jste i s radostí přijali uloupení svých statků, poněvadž víte, že sami pro sebe máte lepší a zůstávající majetek.*

³⁵ *Neodvrhujte tedy svoji důvěru, která má velkou odměnu.*

³⁶ *Neboť potřebujete vytrvání, abyste, když vykonáte Boží vůli, obdrželi zaslíbení.*

³⁷ *Neboť jen ještě velmi maličko, a ten přicházející přijde a nebude otálet.*

³⁸ *„Spravedlivý ale bude žít z víry;“ a: „Jestliže se někdo stahuje zpět, tu moje duše v něm nebude mít žádné zalíbení.“*

Jsou chvíle, které jsou zvláště vhodné k tomu, abychom ve svém životě zaujali určitý postoj. Takovým bodem je například Nový rok. Díváme se zpět na uplynulý rok a díváme se dopředu do nového roku. Přitom nás mohou vést zcela rozdílné pocity. Někdo hledí s radostným očekáváním kupředu, zatím co druhý, který je možná v těžkých okolnostech, se spíše starostlivě ptá, jak to bude dále. Právě tu mohou verše z Epištoly Židům být pomocí a dodat odvahy. Situace Židů byla vše jiné než jednoduchá. Jejich víra v Pána Ježíše jim přinesla mnoho nepřátelství od jejich nevěřících spoluobčanů. Tím byli v nebezpečí, že se na cestě víry unaví.

Aby je povzbudil, připomíná jim pisatel Dopisu Židům ve výše jmenovaných verších zvláště tři věci:

- jejich zkušenosti a skutky po jejich obrácení (v. 32-34),
- jejich odměnu na konci cesty (v. 35-36),
- blízký příchod Pána (v. 37).

Pohled zpět

Po svém obrácení vytrpěli Židé „*mnohý boj utrpení*“. Na tomto boji se účastnili trojím způsobem:

1. tím, že sami trpěli (v. 32,33),
2. tím, že přišli na pomoc jiným souženým věřícím (v. 33.34),
3. tím, že přijali uloupení svých statků (v. 34).

To jim pisatel připomíná, aby jim dodal odvahu a motivoval je, aby toto chování ukazovali i dále.

Dnes všeobecně nežijeme ve vnějších nebezpečích a pronásledováních jako ti Židé. A přece musí každý z nás tím či oním způsobem „bojovat“ a potýkat se s těžkostmi. Mohou to být zdravotní nebo duševní potíže. Mohou to být také problémy v rodině, na pracovišti či ve škole, anebo těžkosti v místních shromážděních. Právě když takové těžkosti trvají déle, je tu nebezpečí, že se staneme skleslými, „*odvrhneme svoji důvěru*“ a zemdlíme ve vytrvání.

Tu nám může pomoci pohled na už projitou část cesty v následování Pána. Jak často jsme už učinili vzácné zkušenosti s naším Pánem! Jak často nám pomohl, dal sílu a ukázal nám cesty, které jsme vůbec neviděli.

Vzpomínka na to nás činí vděčnými, dává odvahu a povzbuzuje nás, abychom šli svou cestu dále s důvěrou v pomoc Pána.

Pohled dopředu

Nejen pohled zpět nýbrž i pohled kupředu dává odvahu! Tam leží odplata a plný požitek zaslíbení. Každého jednotlivého z těch Svých Bůh odmění za věrnost, kterou ukazoval při následování Pána, ať to je věrnost ve službě pro Něho, nebo v trpělivém vytrvání v těžkostech a zkouškách.

Myšlenka na cíl působí, že svým břemenům dáváme správnou míru důležitosti (srv. s 2. Kor. 4,17), a dává nám sílu je nést. Neboť před námi leží slavný cíl. Věčně se budeme těšit z toho, co Pán Ježíš zaslíbil.

To nejkrásnější ještě přijde

V souvislosti s Dopisem Židům můžeme zvláště myslet na „*Boží odpočinutí*“ (4,9), na „*věčné dědictví*“ (9,15) a na „*budoucí město*“ (13,14). Všechno nám bude dáno při příchodu Pána Ježíše.

On je „na cestě“

Cíl cesty je nejen slavný, ale také ho brzy dosáhneme! To je další důvod k vytrvání. V 37. verši vše ukazuje na to, že příchod Pána je docela blízko: Jde jen o „*velmi maličko*“, než ten „*Přicházející*“ přijde a „*nebude otálet*“. „Ten Přicházející“, či „Ten, který přijde“, byl známý poukaz na Mesiáše (Mat. 11,3; 21,9; Žalm 118,26). Ten výraz chce říci, že Pán je, abychom tak řekli, už na cestě. Jeho příchod je blízko!

Na to mohli Židé čekat. Na to čekáme i my. Avšak dokud jsme ještě zde na zemi, platí i pro nás, abychom žili vírou. Přitom má živé očekávání Pána na naše chování posvěcující vliv (srv. s 1. J. 3,3). Pomáhá nám vidět věci denního života ve správném světle a chovat se tak, jak se to Pánu líbí. Mnoho věcí, u kterých si možná nic nemyslíme, se jeví ve světle „toho Přicházejícího“ zcela jinak. A tak chtějme jít svou cestou v důvěře víry k Němu, až do okamžiku, kdy přejdeme od víry k vidění. To bude, až On přijde a my Jej uvidíme „*tak jak je*“ (1. J. 3,2) – Jej, který „*nás miloval a sebe samého za nás dal*“ (Ef. 5,2)!

„*Ten, který svědectví vydává o těchto věcech,*“ praví: „*Jistě přijdu brzo. – Amen. Přijď tedy, Pane Ježíši!*“ (Zjevení 22,20)

Stefan Ulrich, IGL, 1/2017

Vzkříšení Krista

Vzkříšení Pána Ježíše bylo do jisté míry druhé jitro v historii stvoření. Když před věky byly položeny základy země, plesaly spolu jitřní hvězdy (Job 38,7). Ale dílo stvoření bylo zkaženo. Adam si nechal od Boha obdržené království uloupit Satanem a přišla smrt. Ale pak vstoupil do stvoření Boží Syn, a jako „*uloženo je lidem jednou zemřít*“, tak byl Kristus „*jednou obětován*“ (Žid. 9,27.28). Vzal na sebe trest, který jsme my zasloužili – smrt. A Ježíšův hrob je pro věřícího koncem starého stvoření.

Jeho vzkříšení je jitro nového, slavnějšího stvoření, a věřící, synové Boží, plesají v duchu. Podruhé je hlína v ruce Stvořitele, tentokrát, aby utvořila nádobu, která nemůže už nikdy být zkažena. Vzkříšení je základ trvalého království, které vzkříšený Pán, ten druhý Člověk, dostává, ne aby je, jako kdysi Adam, prodal do ruky nepřítele, nýbrž aby je v daný čas předal bez poskvrny Bohu Otci, „*aby Bůh byl všechno ve všem*“ (1. Korintským 15, 24.28).

Bůh chtěl být kdysi znám od Židů jako Bůh. Měli se Mu klanět jako jedinému Bohu, protože On se jim oznámil jako jejich Vykupitel: „*Já jsem Hospodin Bůh tvůj, který jsem tě vyvedl ze země Egyptské z domu služby. Nebudeš mítí bohů jiných přede mnou /vedle mne/.*“ (5. M. 5,6.7) V tomto skutku se na ujařmených hříšnicích prokázal jako Bůh plný milosti a moci, a jestliže Ho tak neznáme, neznáme Ho správně. Každá jiná myšlenka o Boží bytosti vyvěrá z ducha zatemnělého stvoření a je modlářstvím. Ten, jenž se zjevuje ve vykupující milosti a moci, je ten jediný pravý Bůh, a kdo Boha tak zná, ví také o sobě samém, že je milostí zachráněný hříšník. Jaká slavná pravda!

Jak požehnané, povzbuzující a obšťastňující je vidět, jak Pán Ježíš celou tu obrovskou škodu, kterou způsobila vzpoura prvního člověka, na cestě spravedlnosti opět napравuje! Kdo může změřit slávu oné domácnosti, kde milost a pravda se setkávají, kdo může rozumět „*bohatství i moudrosti i umění Božího*“ (Řím. 11,33) v takovém tajemství, ve kterém se On sám zjevuje? Hledíme na Jeho slávu „*ve tváři Ježíše Krista*“ (2. Kor. 4,6), neboť On se zjevuje sám ve slávě v díle milosti a v jeho výsledcích. Proto je to jedno a to samé, Jej znát a radovat se v Kristu z jistoty jeho lásky. – „*Kdo nemiluje, nepoznal Boha.*“ (1. J.

4,8) V původním pořádku stvoření byla sláva nedotknutelným Božím podílem; podílem stvoření bylo požehnání. Had oklamal ženu a svedl člověka, aby hledal vlastní čest: „*Bude jako Bůh.*“ (1. M. 3,5) Tím byl porušen božský pořádek, člověk spravedlivě ztratil své místo požehnání svým pokusem přivlastnit si Boží místo slávy.

Dílo vykoupení nyní opět nastolilo původní pořádek v tom smyslu, že věci jsou postaveny opět na jim náležející místo. Vykoupení skrze milost vylučuje každou pýchu člověka a zajišťuje mu požehnání. Toto dílo dává Bohu Jeho místo cti a člověku místo požehnání. To je Boží způsob, který odpovídá pořádku ve stvoření, jak kdysi vyšlo z Jeho ruky. Nemůže uznat člověka v jeho pýše a v jeho prastarém pokusu být rovný Bohu. Když ho pokoril a znovu potvrdil, že jen Jemu samému náleží sláva, může ale zvěstovat, že požehnání je podílem člověka. Boží rady sloužily jak radosti člověka, tak i Jeho vlastní slávě. On je spravedlivý, když se stará o svou vlastní slávu. Zároveň je také ospravedlňující Bůh, který myslí na požehnání hříšníka.

Vzkříšení Pána zvěstuje všechny tyto pravdy. Mluví jak o Boží slávě, tak i o požehnání člověka, když Bůh obrací k člověku celou **milost**, ačkoli ten Jej urazil. To je bezpochyby hořké poučení pro ty, kteří se sami snaží vyvýšit a být rovni Bohu. Ale této lekci se musíme naučit my všichni. Neboť vykoupení musí opět přivést k uplatnění Bohu vlastní a neproměnné zásady a vrátit Mu místo nenapadnutelné a nepopíratelné slávy; avšak stejně tak dává stvoření postavení dokonalých, nedotknutelných požehnání.

J. G. Bellet, IGL, 4/2017

Je pro nás svět skutečně pouští?

V mnoha křesťanských písních zpíváme, že svět je pro nás poušť. Zároveň příležitostně mluvíme o novozákonních Dopisech pouště; máme přitom na mysli například Dopis Filipským a 1. Petrův.

Položme si nyní dvě otázky:

1. Jak přicházíme k závěru, že svět je pro nás poušť?
2. Když tomu tak je: Je to naše životní zkušenost, že svět je pro věřícího poušť?

Svět = Egypt (Satanův systém)

Jak vlastně přicházíme k tomu, že svět označujeme pro křesťana jako poušť? Proto je nejprve potřeba vyjasnit, co máme v této souvislosti rozumět pod pojmem „svět“.

Podle Galatským 1,4 byl věřící vyjmut z přítomného zlého světa /kral.: „věku“/. To je zlý systém nevěry a nevěřících, který je pod vládou ďábla. Tento útvar „svět“ se skládá z nevěřících lidí na této zemi. Ti všichni jsou pod vládou ďábla (Jan 12,31; 2. Kor. 4,4) a jsou otroky hříchu (Řím. 6,17). Tento „svět“ funguje podle principů a podle vůle Satana. Ve Starém zákoně je svět v tomto charakteru obrazně představován „Egyptem“, kde se izraelský národ nacházel pod vládou faraona. Lid nebyl v stavu, aby se z tohoto otroctví sám osvobodil. Jen Bůh je mohl z tohoto okruhu vlády vykoupit.

Tak tomu je i dnes. Obrácený člověk už není součástí tohoto systému světa. Pro něho ďábel už není jeho pán. Bůh ho zachránil z moci temnosti a přenesl ho do království Syna své lásky (Kol. 1,13). Ale ten vykoupený ještě žije uprostřed lidí, kteří jsou pod vládou ďábla. Tito nevěřící jsou jeho sousedé, jeho kolegové v práci, zčásti jeho příbuzní. Žijí podle vlastního přesvědčení a částečně se pokoušejí své přesvědčení vnutit věřícím. Nevěřící určují dění na této zemi, na které vede svůj život i znovuzrozený křesťan.

Svět = poušť pro věřícího (není v něm potrava)

Proč představuje tento „svět“, tedy toto okolí, pro věřícího poušť? Když Izrael ve Starém zákoně přišel na poušť (2. M. 15), vyznačovala se tato cesta pouští nedostatkem. Nebyla tam pro lid voda ani potrava (2. M. 15-17). Chyběly pomocné zdroje.

Přesně o to jde, když mluvíme o tom, že tento svět je pro nás pouští. Od této společnosti a od tohoto systému, který je pod vládou Satana, nemůže křesťan očekávat žádnou pomoc pro svůj život víry. Když nás Bůh z tohoto okruhu mravní tmy zachránil, jak bychom pak mohli věřit, že v něm ještě obdržíme orientaci pro svůj život víry? Tento svět je charakterizován Kristovým odpůrcem ďáblem. My naproti tomu jsme následovníky Toho, proti komu je Satan ustavičně ve vzpouře: následovníky Krista. Jsou to naprosté protiklady.

Bůh sám nám dal zdroje pomoci pro náš život víry:

Ty máme

- v Jeho Slovu,
- v příkladu Pána Ježíše, který rovněž žil na tomto světě, a
- v Duchu Svatém, který v nás přebývá jako božská Osoba.

Ani nevěřící jako osoby, ani jejich projevy a přesvědčení pro nás nemohou na cestě víry představovat zdroje pomoci. Vždyť jsou syceni a ovládáni Satanem. Tak je pro nás svět pouští, která nemá žádné zdroje pomoci pro náš život víry.

Boží slovo nám v Novém zákoně ukazuje, že svět je pro křesťany skutečně jako poušť. V 1. Korintským 10,1-13 jmenuje apoštol Pavel některé zážitky izraelského lidu na jeho cestě pouští. Používá je výslovně jako předobrazy (v. 6.11) pro náš křesťanský život. Také v 1. Petra 1 je jeden předpis, který byl dán izraelskému lidu na jeho cestě pouští, vztažen na život křesťanů (v. 16).

To ukazuje, že právem používáme na svůj život Boží jednání s izraelským lidem, které bylo spojeno s pouští. Myslíme na své zemské okolnosti, ve kterých žijeme. To je naše „cesta pouští“, náš život víry jako křesťanů. Věřící je v rodinných vztazích, vykonává v tomto světě nějaké povolání a žije uprostřed nevěřících. Také v místním shromáždění (sboru) má vztahy k druhým lidem. To jsou jeho životní okolnosti, ve kterých se má osvědčit.

Ve všech těchto okruzích prochází věřící zkouškami. To mohou být:

- zdravotní problémy,
- těžkosti v zaměstnání,

- nepřátelství sousedů,
- těžkosti uprostřed věřících a ve shromáždění,
- těžkosti v rodině, atd....

Tyto příklady ukazují, že tento svět je pro nás poušť.

Pocítujeme svět jako poušť?

Pro ochranu v různých okruzích života nemůže svět křesťanovi dát žádnou pomoc. Není v stavu dát mu radost a sílu. Voda, kterou nabízí, je zašpiněná Satanem, jeho morálkou a jeho učením. Tento protivník nemůže dát žádnou pozitivní sílu, nýbrž jen kazí. Mysleme jen na „moderní formy soužití“, které se užívají pod pojmem „rodina“, které ale musejí vést ke zkáze společnosti. Radost, kterou ďábel slibuje, je uspokojování těla, staré přirozenosti věřícího. V nejlepším případě má co činit s přirozeným člověkem na zemi. Tento svět pod vládou ďábla neposiluje víru. Odpovídající poukazy najdeme často v Novém zákoně (1. J. 2,16; 1. Petra 4,3,4; Řím. 12,2; 1. Kor. 2,6; 2. Kor. 4,4; Jak. 1,27; 4,4). Tolik učení Božího slova.

Jak to ale vypadá s naší životní praxí?

- Na konci 50. let minulého století se do německých domácností dostalo VKV rádio. Tehdy bylo u mnoha křesťanů pořízení takového přístroje nepřípustné. Zprávy o dění v tomto světě a jeho názory neměly dosáhnout srdce věřících. Dnes už asi není bez rádia žádný automobil, a pravděpodobně žádná domácnost.
- V 70. letech byla vyvinuta barevná televize a stala se masovým konzumním zbožím. V tehdejší době pro mnoho věřících nepřicházelo v úvahu „přinášet si do domu“ svět ještě barevně. Křesťané byli veřejně varováni před tím, aby se dívali na hrané filmy, ve kterých se ukazují nemravné scény. Dnes je to už (téměř) výjimka, když domácnost nemá televizi s plochou obrazovkou. A za pomoci Livestreamu je dnes i tak možné se dívat na většinu filmů na počítači.
- V 90. letech začal svůj úspěšný příběh internet. Tehdy asi bylo jen velmi málo takových, kteří si jasně uvědomovali nebezpečí, která jsou spojena s touto možností spojení v síti. Dnes už je sotva někdo, resp. rodina, kteří by neměli s internetem spojení přes více přístrojů. A tím mají přístup ke všemu, co systém tohoto světa nabízí. Jedním kliknutím jsme uprostřed nemravnosti a zlých učení Satana a jeho nástrojů. To přirozeně neznamená, že by internet neměl žádné smysluplné možnosti užití.
- Až do prvních let našeho tisíciletí museli lidé ještě chodit do kina (nebo si pořizovat videokazety), aby se mohli vedle televizních programů dívat na aktuální hrané filmy. Později si kupovali DVD s hranými filmy. Dnes už nemusí žádný film nosit domů na datovém nosiči. Pomocí (zčásti ilegálních) internetových stránek je možné si prohlédnout nebo koupit téměř každý film. Vše je vzdáleno jen několik kliknutí.
- Dříve musel člověk jít do knihkupectví, aby se zásobil literaturou. Dnes si může

každý druh literatury objednat ze svého smartphonu. A má také možnost ke každému tématu na internetu kdykoli vyjádřit svůj názor. To platí také pro zlé a „polozlé“ učení o biblických tématech, jako je Bůh, Kristus, víra, shromáždění (církve) atd. Tak se člověk rychle nakazí zlem.

- Před 40 lety si mohlo jen málo věřících vůbec dovolit jet někdy na dovolenou. Trávili ji se svou rodinou doma a udělali si tu a tam jednodenní výlet. Dnes je pro mnohé možné, aby cestovali do nejdlejších území tohoto světa. Jak rychle se přitom může stát, že si udělají také „dovolenou“ od věřících a křesťanských shromáždění. A nezůstane při těch mnohých možnostech také často ležet stranou zaměstnávání se s Božím slovem?

Tak bychom mohli pokračovat. Vráťm se ale ke druhé vstupní otázce. Jestliže si jsem vědom, že tento svět je poušť, vím, že mi pro život v obecnství s mým Pánem nedá žádnou pomoc. Může nabídnout jen špinavou vodu, nezávisle na tom, zda ta nečistota je na první pohled rozeznatelná či nikoli. Obava, že si toho jsme sotva ještě vědomi, je oprávněná.

My všichni potřebujeme období oddychu a uvolnění. To je vzhledem k napětí v práci i doma bezesporu nutné. Jestliže si však nejsme vědomi nebezpečí nabídek tohoto světa, otevíráme dveře, které by měly raději zůstat zavřené. Známe tyto otevřené dveře našich domů, abychom je ještě mohli zavřít (srv. s 1. M. 35,2-4)?

Příklad

Budu jmenovat jeden příklad: Mnoho manželských párů a rodičů se ve volný večer posadí před obrazovku, aby se podívali na nějaký hraný film. Avšak jsou tyto filmy skutečně neškodné a „neutrální“? Sotva ještě je nějaký film, který neobsahuje alespoň pokažené manželství a rodinné vztahy.

Když nějaký film obsahuje výjevy, ve kterých je ukazován sexuální styk, je věřící divák znečištěn. Vzhledem k tomu je Boží slovo jednoznačné: „*Smilstvo pak a všeliká nečistota... aniž jmenováno buď mezi vámi, jakož sluší na svaté. A mrzkost, ani bláznové mluvení, ani šprýmování, kteréžto věci jsou nenáležitě.*“ (Ef. 5,3.4)

Ale i když by chyběly takové formy nemravnosti v nějakém filmu, tu se přece zlé věci ukazují jako něco normálního. Mám na mysli například vztahy dospělých bez uzavření manželství, bez dbání na manželství, homosexuální vztahy atd. Když se člověk na něco takového dívá častěji nebo dokonce pravidelně, zvykne si na to. To zlé se tím pro nás stává stále více normálním. Přitom bychom se v myšlenkách, citech i fyzicky měli od tohoto zlého držet co možná daleko. Cítíme ještě, jak velmi jsme se přiblížili světu? „*A nepřipodobňujte se světu tomuto, ale proměňte se obnovením mysli své, tak abyste zkusili, jaká by byla vůle Boží dobrá, libá a dokonalá.*“ (Řím. 12,2)

To je „jen“ jeden příklad. Ukazuje se však, jak snadno se můžeme stát slepými pro to, že nečistá voda není „skoro čistá“. V Božích očích je a zůstává špinavou. Vztaženo na nás věřící to znamená: Protože vlastníme tentýž život jako Bůh, měli bychom mít také stejné

posuzování. Potom není nečistota „téměř čistotou“.

Nezapomínejme také, že to, co my jako manželské páry a rodiče děláme, má vliv:

- na naše děti,
- na mládež v místě i dále,
- na naše spoluvěřící.

Umíme se snad lépe bavit

- o světských filmech a literatuře,
- o módách a autech tohoto světa,
- o sportovních událostech, které fascinují naše okolí,
- o kariéře v povolání a o zařízení bytu,

než o Božím slovu a našem společném spasení? Je přirozené, že všechny aspekty neleží na jedné úrovni. Ale v jednom se sobě navzájem podobají: Svůj charakter dostávají skrze tento svět. V tomto smyslu neexistují také žádné „neutrální“ nabídky tohoto světa. Vše, co z něho vychází, nás nemůže přivádět do obecenství s Pánem Ježíšem. Jsou věci, které samy o sobě nejsou zlé. Ale nemají svůj původ v Bohu. Jak kdosi jednou řekl: „Kristus v nich není.“ K tomu tyto nejdříve ne zlé věci vykazují alespoň nebezpečný potenciál: Stojí čas, který jsme ztratili pro zaměstnávání se Pánem Ježíšem a Božím slovem, který nám chybí ve službě pro našeho Pána. U mnohého zaměstnání, které samo o sobě není zlé, velmi rychle ztrácím pocit o časové náročnosti. A tím nás mohou odvést od zdravého, Bohu zasvěceného života víry.

Pravé zotavení

Je jasné, že žádný z nás nemůže 18 hodin denně číst Boží slovo a přemýšlet o něm. Potřebujeme období klidu a uvolnění. Avšak klameme se, když si myslíme, že konzumováním nabídek tohoto světa najdeme zotavení. Náš mozek pracuje dále, i když zmíněné věci čte nebo vidí. Tak se nezotavíme, nýbrž přinášíme si do svého podvědomí věci, které nás dále zaměstnávají a nezřídka vedou k závislosti. Nemyslím přitom jen na pornografii. Je lépe vést rozhovor nebo jít na vycházku, než konzumovat takové věci. Návštěva u věřících vede většinou k většímu zotavení než krimi se svými překvapivými efekty. Také vyhledávání nevěřících s cílem předat jim dobré poselství nakonec obšťastní – jakkoli napjati můžeme před návštěvou být. Radost, kterou nám dává Pán sám a práce pro Něho, tu nám tento svět nemůže poskytnout.

Kdybychom si opět silněji uvědomili, co to znamená žít na poušti, měli bychom mnohem větší ocenění pro Boží zdroje pomoci. Pro to, co pro náš život víry znamená voda, manna a oázy. Bůh by se nám stal větším, naše spasení rovněž, a my bychom si zcela jinak vážili toho, že nám Bůh postavil po bok spoluvěřící. Nejlepším zotavením je to, které má za střed našeho Pána Ježíše. Činí nás skutečně šťastnými – vždy.

Manuel Seibel, IGL, 4/2017

Zůstaňte ve mně

V dojemném výjevu v Janu 15 je Pán se svými učedníky sám. Mluví jim slova na rozloučenou, která jsou plná útěchy, dává jim svá poslední naučení. Přitom vícekrát zdůrazňuje, jak je to nutné, aby v Něm zůstávali, a kolik požehnání toto zůstávání v sobě skrývá: „*Zůstaňte ve mně, a já ve vás. Jako ratolest nemůže nésti ovoce sama od sebe, nezůstala-li by při kmenu, tak ani vy, leč zůstanete ve mně. Já jsem vinný kmen a vy ratolesti. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese ovoce mnohé; nebo beze mne nic nemůžete učinit. Nezůstal-li by kdo ve mně, vyvržen bude ven jako ratolest a uschne, a budou sebrány a na oheň uvrženy a shoří. Zůstanete-li ve mně, a slova má zůstanou-li ve vás, což byste mohli chtěli, prostě, a stane se vám.*“ (Jan 15,4-7)

Apoštol Jan, který slyšel tato slova na rozloučenou z úst Pána, je ve svém Dopisu předává druhým věřícím: „*Kdo praví, že v něm zůstává, ten má, jak on chodil, tak choditi... A nyní, synáčkové, zůstávejte v něm, abychom, když by se ukázal, smělé doufání měli a nebyli zahanbeni od něho v příchodu jeho.... Každý tedy, kdo v něm zůstává, nehřeší.*“ (1. J. 2, 6.28; 3,6)

Zůstávat v Kristu – co to znamená?

Tyto verše nám představují požehnání, které máme, když zůstáváme v Kristu. Uvažujme proto, co máme rozumět pod slovy Pána: „*Zůstaňte ve mně.*“ Neznamená to, že žijeme v takové blízkosti ke Kristu, že svou radost nalézáme v Jeho slávě a v Jeho mravních výtečnostech a že v Něm vidíme svůj cíl a svůj dokonalý příklad?

Zůstávat v Kristu – nepředpokládá to také srdce, které je v obecenství s Kristem a které Mu radostně důvěřuje a od Něho se učí?

Zůstávat v Kristu – neznamená to především, že svůj život vedeme pod vlivem Jeho vírou prožívané přítomnosti? Kdyby nás navštívil nějaký svatý a Kristu podobný muž Boží – neměla by jeho přítomnost vliv na každého v našem domě? Vyvolala by zdrženlivost přítomných. Pravděpodobně bychom byli trochu opatrnější než obvykle ve volbě svých slov a cest. Když už přítomnost takového člověka se stejnými pocity jako my by měla takový účinek – jaký účinek by potom měla přítomnost Krista samotného?

Mnohá smutná událost se stala, dokonce v Božím lidu, a my jsme možná na ní měli svůj pokořující podíl, když vládla závist a spor a věřící se bezmyšlenkovitě nebo dokonce zlovolně navzájem zraňovali hořkými a urážejícími slovy. Možná že se pokoušíme omluvit svá tvrdá slova. Ale neudělali bychom dobře, kdybychom se ptali, co by se stalo, kdyby Pán mlčky, ale viditelně vstoupil do našeho středu? Nemuseli bychom vyznat, že pod vlivem Jeho přítomnosti by mnohé hořké a urážlivé slovo nikdy nebylo proneseno?

Jak dobré by bylo, kdybychom si vždy připomínali to, že Pán slyší a vidí, i když není našim zrakům viditelný. Skladatel Žalmu se právem ptá: „*Zdali ten, jenž učinil ucho, neslyší? A který stvořil oko, zdali nespatří?*“ (Žalm 94,9)

Jestliže žijeme ve vědomí, že On slyší naše slova, že vidí naše skutky a čte naše myšlenky,

pak žijeme pod vlivem Jeho přítomnosti a žijeme tak s Ním.

Přinášet ovoce

Písma, která nás napomínají k tomu, abychom zůstávali v Kristu, nám nadto ukazují ale také pozhelnání, které požíváme, když v Ném zůstáváme.

Jako první se učíme: Jestliže zůstáváme v Kristu, neseme ovoce. Jak důležité to je, abychom přinášeli ovoce, je zdůrazněno tím, že to je formulováno jak pozitivně, tak i negativně. Je nám řečeno, že nepřineseme **žádné** ovoce, jestliže nezůstáváme v Kristu; následně nám je řečeno, že přineseme **mnoho** ovoce, když zůstaneme v Kristu a On v nás. Z jiného místa Písma se učíme: „*Ovoce pak Ducha jest: láska, radost, pokoj, tichost, dobrotivost, dobrota, věrnost, krotkost, střídmost.*“ (Gal. 5,22)

Tyto velkolepé vlastnosti nejsou nic jiného než popis slavné bytosti Krista. Tak můžeme jistě říci, že ovoce, o kterém zde Pán mluví, odráží Jeho vlastní bytost v životě věřících.

Ovocem v tomto oddílu není služba nebo vykonávání nějakého daru, jakkoli, viděny samy o sobě, jsou důležité. Dary jsou nutně omezené; ale pro všechny, mladé i staré je otevřeno to, aby ve svém životě ukazovali něco z krásy a slávy Krista. Každé malé ukázání krásy Krista je Otcem viděno jako ovoce a je to svědectvím pro svět. To je ten velký účel, proč jsme ještě ponecháni v tomto temném světě: abychom svítili jako světla, když ukážeme něco ze slavných charakterových rysů Krista.

To můžeme ale jen tehdy, když zůstáváme v Kristu. Nikdy nebudeme ukazovat charakter Krista, když se jen pokoušíme být Mu podobni. Jestliže však hledáme obecenství s Ním a přicházíme pod Jeho vliv tím, že zůstáváme u Něho, pak jsme proměňováni v Jeho obraz, od slávy k slávě.

Vyslyšené modlitby

Za druhé nám Pánova slova jasně ukazují: Když zůstáváme v Kristu, je na naše modlitby dána odpověď. Když jsme pod vlivem Jeho přítomnosti a Jeho slova zůstávají v našich srdcích, jsou naše myšlenky utvářeny Jeho myšlenkami a naše modlitby budou v souhlasu s Jeho myšlenkami.

Chodit jako Kristus

Za třetí nám apoštol Jan ve svém Dopisu říká: Když zůstáváme v Kristu, jsme schopni „*jak on chodil, tak choditi*“ (1. J. 2,6). Jakkak chodil Kristus? O Ném čteme: „*Kristus ne sám se sobě líbil.*“ (Řím. 15,3) a ve vztahu k Otcovi mohl Pán sám říci, že On „*což jest jemu libého, to činí vždycky*“ (Jan 8,29). To je dokonalý příklad pro chození věřícího, neboť apoštol Pavel mluví o tom, jak **my** „*bychom měli chodit a líbit se Bohu*“ (1. Tes. 4,1). A na jiném místě nás tentýž apoštol napomíná: „*Chodte v lásce, jako i Kristus miloval nás.*“ (Ef. 5,2) Nemůžeme proto říci, že ten vynikající znak cesty Pána spočíval v tom, že u Něho nebyla žádná svévole, když zde vykonával vůli Otcovu, a že druhým v lásce sloužil?

Jen když zůstáváme v Kristu, můžeme (až do určitého stupně) jít po takové cestě dokonalosti. Jak je to dobré, že jako Marie tehdy, můžeme i my sedět u Jeho nohou a smíme slyšet Jeho slova. Pod Jeho vlivem si vzpomínáme na Jeho cestu, sledujeme Jeho kroky, slyšíme Jeho slova lásky a milosti, vidíme Jeho ruku, která je vztažená, aby žehnala, a za Jeho dokonalým chozením, Jeho dokonalou cestou a Jeho dokonalými slovy poznáváme smýšlení Toho, jenž zadržoval každou myšlenku sám na sebe, aby druhým v lásce sloužil. Můžeme znát všechna učení křesťanství. Můžeme pevně držet ty velké základní pravdy naší víry, a přece „ani míra naší známosti, jakkoli je správná, ani míra našeho porozumění, ať už je jakkoli přesné, nevtiskne naší duši pečeť smýšlení Pána Ježíše Krista“ – jak to kdysi někdo řekl. Jestliže chceme nést Kristovu pečeť, jestliže chceme na své cestě mít něco z Jeho smýšlení, pak se musíme zdržovat v obecnství s Ním a žít s Ním. Každý člověk je charakterizován styky, které pěstuje. Budeme odrážet charakter toho, s kým máme společenství. Musíme zůstávat v Kristu a žít s Ním, jestliže Mu chceme být podobní a chceme chodit tak, jako chodil On.

Nebýt zahanbeni

Apoštol Jan nám za čtvrté říká: Když zůstáváme v Kristu, bude naše chození takové, že nebudeme před Kristem zahanbeni při jeho příchodu (1. J. 2,28). Mnohé v našem chození, v našich cestách, našich slovech a našem chování může sice často před lidmi a dokonce v Božím lidu mít trvání, a o mnohém z toho můžeme podle lidských měřítek mít velmi mírný úsudek. Kdybychom však posuzovali sami sebe, svá slova a cesty ve světle budoucí slávy příchodu Krista, nenašli bychom pak mnohé, co bychom museli odsoudit a se zahanbením vyznat jako něco, co je daleko vzdáleno od měřítka té slávy?

Jen když zůstáváme v Kristu, pod vlivem Jeho přítomnosti, a tak žijeme v sebeodsuzování, budeme ochráněni před vším, co by v den slávy bylo k našemu zahanbení.

Nehřešit

Apoštol Jan nám za páté připomíná: Ten, kdo zůstává v Kristu, nehřeší (1. J. 3,6). Z předcházejících veršů se učíme, co Duch Boží rozumí pod hříchem, neboť ve 4. verši čteme: „*Hřích je bezzákonnost.*“ Co je podstatou hříchu? Podstata hříchu spočívá v tom, že děláme svou vlastní vůli – bez ohledu na Boží práva nebo na nároky lidí. Svět, který nás obklopuje, se stále více vyznačuje bezzákonností. Každý dělá, co je správné v jeho očích. Výsledek je – přes kulturu, vzdělání a zákonodárství – že systém svět se rozpadá a že společnost a národy se stále více hroutí.

Všude, kde vládne duch bezzákonnosti (bezbožnosti), bude následovat rozpad a zhroutil, a to jak ve světě, tak i v Božím lidu. Jako věřící jsme vždy v nebezpečí, že budeme ovlivněni duchem tohoto světa. Tak došlo k tomu, že z nedostatku bdělosti tytéž principy bezzákonnosti, které působí rozklad systému světa, způsobily také v Božím lidu rozdělení a rozptýlení.

Kdyby v nějaké škole mohl každý žák dělat, co chce, škola by nutně zanikla. Kdyby každý

člen rodiny dělal svou vlastní vůli, rodina by se rozpadla, a kdyby každý jednotlivec v nějaké skupině věřících sledoval svou vlastní vůli, bylo by následkem zhroucení.

Duch bezzákonnosti – ať už se ukazuje v kterémkoli okruhu – povede k rozpadu. A čím větší je upřímnost těch, kteří sledují svou vlastní vůli, tím větší je škoda, kterou způsobí. Není žádná větší příčina pro zhroucení v Božím lidu, než rozhodná svévole nějakého upřímného člověka.

Jak ale můžeme uniknout zlému principu bezzákonnosti nebo svévole? Jen tím, že zůstaneme v Kristu, jak to apoštol říká: „*Každý, kdo v něm zůstává, nehřeší.*“ Nuže, když zůstaneme pod vlivem Toho, který mohl říci: „*Nebo jsem sestoupil s nebe, ne abych činil vůli svou, ale vůli toho, který mne poslal*“ (Jan 6,38), unikneme svévoli, která je vlastní podstatou hříchu.

Požehnané výsledky

To jsou tedy požehnané výsledky toho, když zůstaneme v Kristu, jak nám jsou představeny v Písmu. Když budeme dbát na slova Pána, a potom se budeme snažit zůstat v Něm, bude

- ... náš život nést ovoce, protože budeme představovat něco ze slavných charakterových rysů Krista;
- ... naše modlitba bude mít odpověď, protože odpovídá myšlenkám Krista;
- ... naše cesta bude v souhlasu s budoucí slávou Krista;
- ... naše chození bude uchráněno bezzákonností těla, která má původ v ďáblu a která je kořenem zkázy člověka a bídy ve světě.

Jak dobré je tedy dbát na slova Pána: „*Zůstaňte ve mně..., neboť kromě mne nemůžete nic udělat.*“ Můžeme být obdaření a mít všechnu známost a velkou horlivost; můžeme mít letité zkušenosti; a přece zůstane vždy pravdou: Bez Krista nemůžeme udělat nic.

Nadání, známost a horlivost nejsou síla. To vše nás neuschopní přemáhat tělo, odmítat svět nebo být uchráněni od nástrah ďábla. Můžeme mít všechny tyto věci, avšak bez Krista můžeme při nejmenším pokušení klopýtnout a upadnout do největších hříchů.

Bez Krista nemůžeme nic učinit. Snažme se tedy, abychom zůstávali v Něm, a neodvažujme se žít ani jeden jediný den nebo udělat ani jeden krok bez Něho.

Hamilton Smith, IGL, 5/2017

Sobota přijde

Sledovat v Bibli téma soboty a tím odpočinku – neboť sobota znamená odpočinek – je krajně zajímavé. Je to nejen napínavější, než si často uvědomujeme, nýbrž je to také téma, které nás činí šťastnými. Ukazuje nám, jaký plán měl Bůh pro svá stvoření, jak se tento plán zdál být úplně zmařený, a jak jej Bůh přesto provede.

Známý vykladač Bible John Nelson Darby jednou napsal následující větu: „Vejít do Božího odpočinku je možná ta nejvyšší forma požehnání, kterou si dovedeme představit.“ Na

první pohled nás tento výrok může udivovat. Abychom viděli, co za ním vězí, musíme se zaměstňávat původem soboty.

Sobota a její původ

Se sobotou se setkáváme už před pádem do hříchu. Bůh odpočinul po šesti dnech stvoření (1. M. 2,1-2). Sedmý den týdne posvětil, to znamená, že ho rezervoval k nějakému určitému účelu. Jeho velký plán byl, aby člověku jednou dovolil sdílet se sebou svůj odpočinek. Tak byl sedmý den později prohlášen za sobotu. Tento výraz sice v 1. Mojžíšově 2 ještě nenalézáme, ale odpovídající sloveso „odpočinout“ (schabat) se zde vyskytuje dvakrát (1. M. 2,2.3). To je tím nápadnější, když v Dopisu Židům jsou pro „odpočívání“ různá slova. Později spojuje Bůh sobotu výslovně se svým odpočinkem po dnech stvoření (2. M. 20,11).

Souvislost je velmi významná: Boží odpočinutí nesouvisí snad s odpočinutím od stvoření, nýbrž má co činit se zalíbením a uspokojením. Teprve po šestém dni stvoření čteme, že všechno bylo „velmi dobré“, a teprve potom Bůh odpočinul. Dílo stvoření bylo hotovo. Nic mu nebylo možné vytknout. Vše bylo v tom stavu, v kterém je Bůh chtěl mít. Nyní mohl Bůh odpočinout. To vysvětluje, proč to je tak velkolepé požehnání, když člověk smí mít podíl na tomto odpočinku.

Sobota a hřích

Tento „velmi dobrý“ stav stvoření netrval dlouho. Odpočinek byl náhle přerušen, když člověk poslechl hada. Od té doby o sobotě nejprve nečteme nic. Proběhne mnoho století. Teprve když konečně přijde chvíle, kdy Bůh má vykoupený lid, opět se tu vyskytuje sobota³. To jistě není žádná náhoda. V 5. Mojžíšově 5 je výslovně napsáno: *„A pamatuj, že jsi byl služebníkem v zemi Egyptské, a vyvedl tě Hospodin Bůh tvůj odtud v ruce silné, a v rameni vztaženém. Proto přikázal tobě Hospodin Bůh tvůj, abys světil den sváteční /abys slavil sobotní den/“* (v. 15). Tak čteme o sobotě teprve po Fáze a projití Rudým mořem, totiž ve 2. Mojžíšově 16. Zde to je v souvislosti s mannou, kterou dal Bůh k zásobování svého lidu pršet z nebe: *„Po šest dní budete to sbírat, den pak sedmý sobota jest; nebude bývati manny v ní... I odpočinul lid v den sedmý.“* (2. M. 16,26.30) Jak Pán Ježíš později sám vysvětlil, byl On ten chléb z nebe. Tak se líbilo Bohu na tomto místě naznačit:

- že se v žádném případě nevzdal myšlenky na sobotní odpočinek;
- že chtěl lidem dát podíl na tomto odpočinku;
- že se to ale mohlo stát teprve pod vykoupením;
- že člověk může vejít do Božího odpočinutí jen ve spojení se Synem člověka, který sestoupil z nebe.

³ Často je zdůrazňováno, že teprve po vykoupení izraelského lidu čteme o tom, že byla zpívána nějaká píseň (2. M. 15). Málo je známo, že se sobotou to je podobné. Teprve po (v předobrazu) vykonaném vykoupení mohli mít lidé podíl na sobotě (2. M. 16).

Sobota, zákon a smlouva

V dalším se dovídáme, že odpočinutí soboty je zakotveno v dvojím směru:

- Předně se sobota stává pevnou součástí zákona: „*Pomni na den sobotní, abys jej světil.*“ (2. M. 20,8) Sobotní odpočinek, který byl nejprve dán v milosti (2. M. 16), se nyní stal povinností, kterou Boží lid musel plnit. Byla to sice povinnost k **odpočinku**, ale přesto povinnost. Lid se postavil pod zákon (2. M. 19,8). Tím byl nyní odpovědný. Pod trestem smrti bylo zakázáno sobotu porušovat (2. M. 31,14.15).
- Za druhé se sobota stává znamením smlouvy mezi Bohem a jeho lidem: „*...aby byla /sobota/ smlouvou věčnou. Mezi mnou a syny Izraelskými za znamení jest na věčnost.*“ (2. M. 31,16.17) Vlastně si sotva dovedeme představit něco krásnějšího: Člověk smí odpočívat, protože Bůh odpočíval – a tento odpočinek se stává znamením vztahu smlouvy mezi Bohem a Jeho lidem. Ale co se z toho stalo?

Sobota je porušena

S tendencí netěšit se ze soboty se setkáváme už před vydáním zákona při sbírání manny: „*Stalo se pak dne sedmého, že vyšli někteří z lidu sbírat, a nenašli.*“ (2. M. 16,27) Ale také výslovný příkaz dodržovat sobotu byl brzy porušen. Už během cesty pouští čteme o jednom muži, který v sobotu sbíral dřevo, a proto musel být ukamenován (4. M. 15,32-36). Ten byl výstižným obrazem národa, který vědomě porušil zákon, a tím na sebe vložil rozsudek smrti. Tak musel Bůh později žalovat, že jeho lid „*soboty mé poškrvnili náramně /velmi znesvětili/*“ (Ezechiel 20,13; srv. s 22,8). Totéž platilo pro sobotní rok, který Bůh zavedl (3. M. 25,1-7). Ani na tento předpis lid po staletí systematicky nedbal (2. Par. 36,21).

Tím se zdálo být vše ztraceno. Předně přišel na svět hřích a bída, a tím už zdaleka nebylo vše „velmi dobré“, a za druhé nebylo dbáno soboty, Božího přikázání a znamení smlouvy mezi Ním a Jeho lidem. Co teď? Byl výhled na odpočinek provždy ztracen?

Pán soboty

Když Pán Ježíš přišel na zem, zdálo se, že tomu tak skutečně je. Zatím co farizeové předstírali, že sobotu dodržují, ztratil se vlastně pro to každý základ. Všude byly případy nouze, které byly horší než vůl spadlý do studny (pro kterého by i farizeové přerušili sobotní odpočinek). A tak musel Pán říci: „*Můj Otec dosavad dělá, i já dělám.*“ (Jan 5,17) Souvislost tohoto výroku je krajně zajímavá. Pán právě u rybníka Bethesdy uzdravil muže, chromého už 38 let. Když se to Židé dověděli, reagovali na to hrozným způsobem: „*A proto protivili se Židé Ježíšovi, a hledali ho zabít, že to učinil v sobotu.*“ (v. 16) Tak daleko to přišlo. Před nimi stál Syn člověka, Pán soboty (Mat. 12,8). Skrze něho mohl „chromý“ národ být uzdraven, a oni Ho chtěli zabít!

Sobota a Boží plán spasení

Když se tomu s člověkem má takto, jak má potom kdy vejít do Božího odpočinku? Ale

Boží plán stojí. Působivým způsobem Bůh vložil tento plán do kalendáře židovských svátečních dnů. Kapitola, která představuje sedm ročních „slavností Hospodinových“ (3. M. 23), začíná sobotou a končí „dnem odpočinku (hebrejsky: „schabbaton“), totiž osmým dnem svátku stánků (v. 39). První verše ukazují cíl: Bůh chce přivést pokoj. Potom jmenuje s prvním ročním svátkem základ, na kterém se to stane: Fáze! Kristovo dílo na kříži tvoří základnu. On jako prvotina vstane (svátek prvotin), založí Shromáždění /Církev/ (svátek týdnů), a potom se po dlouhé přestávce opět obrátí ke svému lidu, probudí ho a shromáždí (svátek troubení), povede k pokání (velký den smíření), a potom ho uvede v 1000letém království do odpočinku, který – jak to naznačuje osmý den – ani po 1000 letech neskončí!

Sobota a její základ

Avšak někdo se může zeptat: Jak to lze sloučit s porušeným zákonem a porušenou smlouvou? Člověk skutečně všechno promarnil, všechny nároky ztratil. Ale pak jedná Bůh „*pro jméno své*“ (Ez. 20,13.14). Jak to může udělat? Odpovědí je Kristus. On ty, kteří stáli pod zákonem, „*vykoupil... ze zlořečenství zákona, učiněn byv pro nás zlořečenstvím*“ (Gal. 3,13), a položil základ pro Novou smlouvu s Izraelem (Jer. 31,31). Tato smlouva už nespočívá na **odpovědnosti**, nýbrž na **milosti**. Řeč Nové smlouvy je od Boha přicházející: „*já /to učiním/*“ (Jer. 30,10.17.18; 31,2.4.13.14.20 atd.) a nikoli už k lidem se obracející: „*máš učinit*“. Tímto základem pro to je Kristova krev: „*Tento kalich jest ta nová smlouva v mé krvi, která se za vás vylévá.*“ (Luk. 22,20)

Už při oběti Noeho cítil Bůh příjemnou vůni – nebo také vůni „uklidnění“ (1. M. 8,21 – pozn. k elb. překl.). Bůh viděl v této oběti předobraz smrti Krista, ve které On najde uspokojení a odpočinutí, a která zároveň bude tvořit základ pro věčné odpočinutí. Tak nalézá zvolání: „*Dokonáno jest*“ svou ozvěnu ve: „*Stalo se*“, které uzavírá popis věčného stavu (Zj. 21,5.6).

Sobota, která ještě přijde

Na jedné straně známe jako věřící už nyní obdivuhodné odpočinutí. Slyšeli jsme hlas Pána: „*Já vám odpočinutí dám.*“ (Mat. 11,28) To je nekonečně cenný odpočinek svědomí. Ale náš život je vše jiné než klidný. Máme povolání, rodinu, odpovědnost, službu, atd. A chceme tu být pro Pána a, jak to píše Pavel Korintským, vždycky se rozhodnout v díle Páně (1. Kor. 15,58). I když toho posledního sotva v plné míře dosahujeme, není náš život žádná procházka. Podmínky země jsou daleko vzdáleny od stavu pravého odpočinku. Tento odpočinek leží ještě v budoucnosti. Dopis Židům používá téměř celou jednu kapitolu pro toto téma: Pro Boží lid je odpočinutí soboty ještě před ním (Žid. 4,8.9). Odpočinek, o kterém Bůh mluvil, ještě nepřišel, ani když Izrael vešel do země Kanaán, ani poté, co Kristus dokončil své dílo. Když byl Dopis psán, byl tento odpočinek stále ještě budoucí. A tak tomu je ještě dnes.

Ale on přijde, to je jisté. A sice jak pro Boží pozemský lid, tak i pro nebeské vykoupené.

Pokud jde o Izrael, už jsme viděli, že On svůj lid uvede do 1000letého království. Přejde chvíle, když pohledí na svůj lid a ve své lásce „*bude mlčet*“ nebo odpočine (Sof. 3,17 – pozn. k elb. př.). Ale také pro nás odpočinutí ještě přijde (Žid. 4,8-11; Zj. 21,1).

Sobota – stín

Přitom je ještě zajímavé, že Boží slovo prorocký význam soboty ještě potvrzuje v Dopisech. Pavel jmenuje sobotu ve výčtu věcí (svátků atd.), které jsou „*stín budoucích věcí*“ (Kol. 2,16.17). Tím je význam soboty výslovně potvrzen.

Sobota a křesťan

Tím je ostatně také objasněna otázka, zda křesťané mají držet sobotu. Mnozí přehlédli, že křesťané „*nejsou pod zákonem*“ (Řím. 6,14). Jiní argumentovali, že křesťané mají držet sobotu, protože tak byla uvedena **před** zákonem. Avšak Pavel psal Koloským, že se nemají nechávat v tomto ohledu od nikoho soudit. Sobota byla jen stín, oni naproti tomu měli Krista, „*tělo*“. Směli rozumět, že sobota je stín budoucího odpočinutí.

Kromě toho je sobota den, ve kterém Pán ležel v hrobě! Jako křesťané známe „den Páně“ (Zj. 1,10), první den týdne, den vzkříšení (Jan 20,1; Sk. 20,7). A ten není snad nějakou „*křesťanskou sobotou*“ – něco takového vůbec neexistuje – nýbrž dnem, který náleží Pánu a je Jím charakterizován. Nežídka je to velmi namáhavý den, který je naplněn prací nebo aktivitou pro Pána.

Sobota je pozemská (souvisí se stvořením a se zákonem), první den týdne je nebeský (souvisí se vzkříšeným Kristem).

Michael Hardt, IGL, 6/2017

Sobota a první den týdne

Sabbat

Vzkříšení Pána Ježíše ráno v první den týdne (tj. v neděli) po Jeho smrti na kříži bylo korunou díla vykoupení. Neboť tím bylo dokázáno, že On je skutečně Boží Syn, který zahladil smrt a život a neporušitelnost přivedl na světlo (Řím. 1,4; 2. Tim. 1,10). Svým vzkříšením Kristus jako první zvěstoval lidem světlo (Sk. 26,23). Byl mrtvý a je živý od věčnosti k věčnosti (Zj. 1,18). Nikdy Ho za to nepřestaneme chválit!

Den vzkříšení Pána byl tehdy ještě dlouho potom normálním pracovním dnem. Bohem posvěcený den klidu prvního stvoření byl sabbat (sobota), jak to ukazuje 1. Mojžíšova 2,1-3. Sobota byla zvláštním znakem izraelského lidu. Sotva bylo jiné přikázání tak podrobně vysvětleno a tak často zmiňováno jako přikázání držet sobotu (2. M. 20,8-11; 31,13-17; 35,2,3; 3. M. 19,30; 23,3; 26,2; 5. M. 5,12). Šest dní měl člověk pracovat, tedy od neděle do pátku, a v sabbatu měl odpočinout, jako Bůh odpočinul od svého díla stvoření.

Pádem do hříchu bylo odpočinutí stvoření zničeno. Ačkoli sabbat měl ustavičně

připomínat Boží odpočinutí, tu kvůli hříšnosti lidí zde nebyl pravý odpočinek. Ani to Bohem přezvěděné odpočinutí v zemi Kanaán nebylo většinou Izraelitů kvůli jejich nevěře dosaženo, a konečně to nebylo pravé odpočinutí (srv. s 5. M. 12,9; Žalmem 95,11; Žid. 3,7-4,11). Proto pro budoucnost zůstává „*sobotní odpočinutí lidu Božímu*“ (Žid. 4,9), na které se smíme těšit.

Kvůli hříchu nemůže být pravé odpočinutí už lidskými skutky dosaženo, ale jen Božím zásahem a působením. Proto Pán Ježíš řekl Židům: „*Můj Otec až dosavad dělá, i já dělám.*“ (Jan 5,17) V celém svém životě byl bez ustání a neúnavně činný. Největší dílo vykonal podle Božího plánu v poslední pracovní den izraelského týdne, v pátek. Jaký význam mají také pro nás z tohoto hlediska slova Vykupitele: „*Dokonáno jest!*“ Těžká práce Jeho duše je provždy vykonána! Nyní tu mohl být poprvé po dokonání prvního stvoření sabbat pravého odpočinku, i když toho slavného cíle ještě nebylo plně dosaženo.

Nový začátek

Poté co tělo našeho Vykupitele přes sabbat odpočívalo v hrobě, začal dalšího dne první týden⁴. Tento nový den byl zároveň začátkem nového věku, ano, věku nového stvoření. Byl to den triumfu, radosti a požehnání.

Také tento „den po sobotě“, nebo jak je v Novém zákoně nazýván „*první den týdne*“ (srv. s Mat. 28,1) je zmiňován už ve Starém zákoně, a to u předpisů o svátcích Hospodinových ve 3. Mojžíšově 23. Dva z celkem sedmi svátků se konaly v „*den po sabbatu*“, tedy v první den týdne. Tak Bůh ve svém Slově už časně poukázal na budoucí nový začátek skrze vzkříšení Krista prvního dne týdne. Podívejme se proto krátce na ty dva izraelské svátky, zvláště na ten první, abychom lépe porozuměli Božím myšlenkám o prvním dnu týdne.

Svátek „*snopku prvotin*“ byl třetí ze sedmi svátků a byl na začátku celé žně. Ve 3. Mojžíšově 23,5 je nám jako první popsán svátek Fáze, který byl slaven ve 14. den prvního měsíce a je obrazem oběti Pána Ježíše, jak to čteme v 1. Korintským 5,7: „*Neboť také náš Fáze, Kristus, byl zabit.*“ Bezprostředně po Fáze se konal druhý, sedmidenní svátek nekvašených chlebů, který mluví o posvěceném životě věřících (3. M. 23,6-8; 1. Kor. 5,8). V den po následujícím sabbatu musel být přinesen snopek prvotin. To byla neděle po svátku Fáze. V tento den byl svazek stébel ječmene („snopek“) přinesen jako znamení začátku žně ke knězi, a tímto byl před Hospodinem obracen sem a tam, to znamená, že jím bylo pohybováno sem a tam (3. M. 23,10.11). To ukazuje na vzkříšení Pána Ježíše, „*prvotinu zesnulých*“ a „*Prvorozeného z mrtvých*“ (1. Kor. 15,20; Kol. 1,18). Všichni, kteří v Něho věří, tvoří velkou, požehnanou Boží žně, jejíž prvotinou je vstalý Kristus. Poněvadž se Fáze konal ve 14. den Abib, tedy v pevný den měsíce, přinášení snopku prvotin však v první den týdne, mohlo to prakticky trvat jeden až sedm dní, než byl dosažen nejbližší den po sabbatu.

Bůh to nyní vedl tak, že Pán Ježíš byl ukřižován v pátek, a v třetí den potom, v neděli,

⁴ Biblický týden začíná nedělí jako prvním a končí sabbatem neboli sobotou jako posledním dnem.

vstal z mrtvých. Tak byly předobrazy Fáze a snopku prvotin naplněny přesně v souhlasu s proroctvím. Neboť Pán Ježíš Židům předpověděl, že se naplní „znamení Jonáše“: „*Nebo jako byl Jonáš v břiše velké ryby tři dni a tři noci⁵, tak bude Syn člověka v srdci země tři dni a tři noci.*“ (Mat. 12,40) Jak obdivuhodně a dokonale do sebe zapadají jednotlivé části Božího slova!

Sedm týdnů po svátku snopku prvotin, obrazu vzkříšení Krista, se konal svátek týdnů (3. M. 23,15-21). K tomu tam čteme: „*Až do prvního (dalšího) dne po sedmém sabbatu, sečtete padesát dní, a tehdy obětovati budete /přinesete/ novou oběť suchou Hospodinu.*“ (v. 16) Není těžké objevit, že tento svátek je totožný se svátkem Letnic, který se naplnil ve Skutcích 2,1⁶. Slova, že „*se naplnil den Letnic...*“, mají tedy dvojnásobný význam. Slovo Letnice je odvozeno od řeckého *hemera pentekostè* a znamená „padesátý den“ – přesně, jak to je napsáno ve 3. Mojžíšově 23,16. Ale nyní se nejen naplnilo 50 dnů k tomuto židovskému svátku, nýbrž také jeho předobrazný význam se naplnil skrze založení Shromáždění (Církve) právě v tento den. Také to se stalo v neděli, v ten „*další den po sabbatu*“.

Den Páně

I když nikde v Novém zákoně nenalézáme výslovný příkaz k držení prvního dne týdne, přece můžeme z různých míst vidět, že první křesťané stavěli tento den nade všechny jiné a jednali s ním jako se zvláštním dnem. Učedníci Pána byli nejen shromážděni v den Jeho vzkříšení, nýbrž také další neděli, aniž bychom k tomu četli o nějaké výzvě (Jan 20,19.26). Když v den Letnic povstalo Shromáždění, lámali věřící nejprve chléb denně, ale už brzy se to dělo pravidelně „*v první den týdne*“ (Sk. 2,46; 20,7). Ve stejném směru ukazují slova, jimiž apoštol Pavel povzbuzoval Korintské, aby „*v první den týdne*“ u sebe skládali (a ve shromážděních sbírali) peníze k podpoře chudých, aby ne teprve potom, když on by přišel, se musely takové sbírky dít (1. Kor. 16,2). V poslední knize Nového zákona je apoštolem Janem použito jméno „*den Páně*“ pro první den týdne (Zj. 1,10). Na konci prvního století obdržel tento den nejen pevné místo v životě křesťanů, nýbrž nese také důstojné jméno: Pánu náležející den (řecky: *kyriakè hemera*). Je to ten zvláštní, první den týdne, ve kterém i dnes ještě uskutečňujeme jídlo Páně (vlastně: Pánu náležející jídlo, viz 1. Kor. 11,20) a Jemu a Otci přinášíme své velebení.

Trvalo to ještě několik století, než v roce 321 po Kristu za římského císaře Konstantina Velikého byla zavedena neděle jako oficiální křesťanský den odpočinku. Neděle však pro křesťana není den odpočívání, jako byl sabbat, nýbrž činnosti pro našeho Pána. K tomu patří zvláště shromáždění v jeho jménu.

V roce 1976 se Evropa odklonila od po staletí trvajících dodržování biblického pořádku dnů v týdnu a prohlásila pondělí za kalendářně první den týdne. To však nemění nic na

⁵ Na jiném místě je napsáno: „*po třech dnech*“ nebo „*třetího dne*“, což říká přesně totéž (např. Marek 8,31; 9,31; Mat. 16,21; 17,23; srv. zvl. s Mat. 27,63.64). Každý začatý den se tedy počítal jako celý den.

⁶ „*Když se naplnil den Letnic, byli všichni spolu na jednom místě.*“ (Sk. 2,1 – přel.)

skutečnosti, že podle Božího slova je neděle první den týdne a den Páně. Připomíná nám stále znovu Jeho dílo a Jeho vítězné vstání z mrtvých! Je to Jemu náležející den, který i my vždy znovu smíme Jemu zasvěcovat!

Arend Remmers, IGL, 6/2017

Ten den to ukáže

Pozorný čtenář Prvního dopisu, který apoštol Pavel napsal Korintským, si všimne, že se celým Dopisem táhne korigující tón. Stav tohoto velkého shromáždění, které se skládalo hlavně z věřících z národů, byl spíše tělesný než duchovní a mezi ně se vkradlo mnoho zlého.

Ale vzali jsme si všichni k srdci, že Duch Boží ze všech těch zlých věcí nejprve kárá oslavování určitých Božích služebníků? Když jsou oslavováni milostí obdaření služebníci, je Kristus zapuzen ze svého přednostního postavení, neboť v 1. Korintským 1,12 je Kristus viděn už jen jako vůdce jedné ze stran ve shromáždění, přičemž Jeho strana je v seznamu na posledním místě. Toto svržení Krista z trůnu bylo to první a nejhorší a nejzákladnější ze všech zel. Když se toto děje, lehce se rozšíří každé jiné zlo.

Tak mluví Pavel v první kapitole opakovaně o Kristu, který je Hlava Shromáždění, a vícekrát zdůrazňuje, že On je Pán. Je to jméno Pána, které vzýváme. Obecenství, do kterého jsme povoláni, má svůj střed v Pánu (v. 9). Očekávám jeho příchod, když je uveden „*den našeho Pána Ježíše Krista*“ (v. 8). Když tento den přijde, musejí i ti nejvíce obdaření služebníci stát před Pánem – a On bude jejich službu zkoušet a posuzovat. Jeho úsudek vše rozhodne.

Tato skutečnost je jasně a zřetelně osvětlena ve třetí kapitole Dopisu. Máme co činit s Božím dílem, a různí služebníci jsou jen „spolupracovníci“ pod Ním. Jejich dílo bude rozdílné jak co do podstaty, tak také pokud jde o věrnost a duchovní hodnotu. Někteří stavěli „*zlatem, stříbrem, drahými kameny*“, jiní žel „*dřevem, senem, slámou*“, materiály, které neobstojí ve zkoušce skrze oheň – ten je obraz zkoumajícího soudu. 1. Korintským 3,13 říká: „*Den zajisté to ukáže; nebo v ohni zjeví se, a jednoho každého dílo, jaké by bylo, oheň zprubuje.*“ „Ten den“ v tomto verši se vztahuje na „*den našeho Pána Ježíše Krista*“, o kterém už byla řeč v 1. kapitole. My, kteří vzýváme Jeho jméno a byli jsme povoláni do Jeho obecenství a očekáváme Jeho příchod, když noc Jeho nepřítomnosti skončí a nastane den Jeho přítomnosti – my bychom nikdy neměli zapomenout, že zkoumající světlo tohoto dne všechno zjeví: ať dobré nebo zlé – vše bude naprosto odkryto. Ve vědomí této skutečnosti bychom měli žít.

Když to děláme, budeme ochráněni před tím, abychom na sebe nechali velmi působit posuzování lidí tohoto světa nebo tělesně smýšlejících věřících. O tomto bodu mluví apoštol v 1. Korintským 4,3: „*Mně ale je to to nejmenší, abych od vás nebo od jiného lidského dne [tj. soudného dne] byl posuzován.*“ Na jiném místě apoštol píše: „*Noc daleko pokročila a den je blízko.*“ (Řím. 13,12) Zjevně není ten „lidský den“ ve skutečnosti nic

jiného než „noc“ – v každém případě když je viděn z Božího hlediska, které jsme si z Boží milosti směli přivlastnit.

Lidé tohoto světa vidí věci ve světle svého rozumu, který je porušen hříchem. Když jde o duchovní věci, je jejich „světlo“ jen tmou, a v důsledku toho nepřikládal apoštol jejich posouzení v takovýchto tématech žádný význam, a my bychom to také neměli dělat. Ale je to smutná a vážná věc, že posouzení „od vás“, tj. od věřících v Korintu, mohl přiložit stejně tak malý význam. Už na začátku 3. kapitoly jim musel přímo říci, že k nim nemohl mluvit jako k „**duchovním**“, nýbrž jen jako k „**tělesným, ... nemluvnatům v Kristu**“.

Tělesný křesťan je sice někdo, kdo je skutečně věřící a ve kterém přebývá Duch; nechodí však v Duchu – k čemuž jsme vyzýváni v Galatském 5,16. Je jasné, že tělesný křesťan vykonává žádosti těla. Věřící naproti tomu, který chodí v Duchu, uskutečňuje pravdu, že přišel pod „***zákon Ducha života v Kristu Ježíši***“, který jej osvobozuje od „***zákona hříchu a smrti***“, jak to čteme v Římanům 8,2. V nás jsou dvě síly: síla Ducha Svatého a síla těla, staré přirozenosti, kterou jsme zdělili od Adama. My všichni stojíme pod „zákonem“ nebo „kontrolou, řízením“ jedné nebo druhé síly. Ačkoli jsme obráceni a vlastníme Ducha Božího, máme v sobě ještě tělo a náš život jím stále ještě může být vysokou mírou ovlivňován – a „***smýšlení těla je nepřátelství proti Bohu***“ (Řím. 8,7). Toto říci je tvrdá a hrozná věc, ale to je vlastní povaha těla, a proto dokonce i ve věřícím myšlenky a posuzování zavádí v té míře, jak ten je ovládán tělem. Není divu, že posouzení Korintských, kteří skrze Pavla uvěřili, na něho nikterak zvlášť nepůsobilo. Věřící mají soudit zjevené zlo, jak to ukazují závěrečné verše 1. Korintským 5. Duchovně smýšlející má posuzovat vše, co slyší jako pravdu, jak to říká 1. Korintským 14,29. Ale když jde o to, aby vydal úsudek o služebníkovi Pána, pak chtějme – i tehdy, když bychom mohli ocenit hodnotu jejich života a působení – dbát 1. Korintským 4,5. Při vši slabosti a všem selhání, které lze najít i u nejlepších Božích služebníků, tu jsou „***skryté věci tmy***“. Kromě toho neznáme pohnutky, jimiž byly hlavně vedeny jejich myšlenky a činy. Jsou tu „***přemýšlení /rady/ srdcí***“ (1. Kor. 4,5) – skryté pohnutky, které vedly ke slovům a činům. Oba tyto faktory, které neznáme, budou přivedeny na světlo. Pro každého Božího služebníka platí: „***Den zajisté to ukáže.***“

Tento verš, kterým končíme náš krátký článek, je verš, který zkoumá srdce jako sotva který jiný. Jaké rozepře, spory a rozdělení a jaká pohana už zničily příběh vyznávající Boží církve! Vše bude jednou posouzeno a opraveno. Vše bude viděno ve správném světle. Vše, co bylo špatné, bude odsouzeno. Vše, co bylo pravé, bude uznáno a odměněno. A místo abychom hledali chválu jedni od druhých, obdrží každý svou chválu **od Boha** – to je ta jediná chvála, která skutečně platí.

Děkujeme Bohu za to, že taková chvíle přijde – když skončí den člověka a „**ten den**“ se rozběskne – ve kterém Bůh každého služebníka a každé dílo posoudí, opraví a odpovídajícím způsobem ocení.

F. B. Hole, IGL, 8/2017

ŠÍŘENÍ PÍSMÁ SVATÉHO
www.sirenipismasvateho.cz
2017